



2017. JANUÁR–MÁRCIUS

# JÓ PÁSZTOR

A JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY LAPJA • 14. ÉVFOLYAM 1–3. SZÁM

## JUBILEUMI ÉVET KEZDTÜNK – AZ ÚRRAL

Kiemelkedő jelentőségű emlékév az idei esztendő, hiszen szerte az egész keresztyén világban hálaadó ünnepek sokaságával idéztük, idézzük a reformációt. Fél ezred éves ugyanis ez a tornádó-szerűen érkezett szellemi-lelki forradalom. Főleg három hit-hadvezér nevét és alakját szokták kiemelni: Lutherét, Kálvinét és Münzerét. Utóbbi mint a „harmadik vonal” (anabaptista) egyik szervezőjét. Ennek a hármاس biblikus vonulatnak közös neve: protestantizmus. Mi – létszámot tekintve – a legkevesebbek, a kezdeti időkben „anabaptista” néven szerepeltünk. Idő közben viszont az „ana-”, előtag megszűnt, hiszen a hittérítő misziómunka – a devalválódott nagyegyházi körökből kilépve – szinte teljes egészében az ateista (Isten nélküli és Isten-ellenes) világ felé fordult, melyből a hitvalló keresztiség (bemerítés) által lehetett bárki a baptista hitközösség tagja.

Én magam is hálás lelkülettel tartom „elődeimnek” anabaptista őseinket. Szívesen éltem volna közöttük. Bizonyára kerámia-míves lettem volna egy nagy anabaptista gyülekezetben, vagy pedig ének-szöveg-író, netán hívő novellista.

Szemináriumi igazgatónk, Baranyai Mihály testvér inspiráló hangnemben tárta föl előttünk egyik „hit-titkát”, hogy ő mindennap elolvasson egy-egy fejezetet a négy evangéliumból. Sose unja meg, ez táplálja őt igehirdető szolgálatában szüntelen. Kezdi Máté egy-nél: „Jézus Krisztusnak, a Dávid fiának, az Ábrahám fiának nemzetségekönyve”. És amikor elérkezik a János huszonegy huszonöthöz, ahol az utolsó vers: „úgy vélem, maga a világ sem

tudná befogadni a megírt könyveket”, akkor ismét következik a forgo-váltás. – A jubileumi esztendő áldott programja lehetne ez a biblia-olvasó módszer valamennyi mai baptista hívő testvéremnek is! (Nincs kedved „beszállni”?)

Másik „injekciós” olvasmányom lett, hogy újra áttanulmányozom Kirner A. Bertalan „KORNYA KRÓNIKÁ”-ját. A jelenlegi (2017-es) esztendő ugyanis a nagy „paraszt-apol” halálának századik évfordulója. Boldog vagyok, hogy beindult egy bizonyos „Kornya-program”, melyben gyülekezet-plántáló szolgálatba állt tizenegy lelkipásztor-kolléga, akik egymást bátorítva, támogatva ekként ünneplik a reformáció évét. Vetik, hintik az igemagvakat, hogy valami új kezdődjék kissé enerválódott egyházi, gyülekezeti életünkben. Jó imatéma lehet ez is minden drága testvérem számára.

Hálás örvendezéssel kívánom elmondani, hogy fiatal koromban én is egy Kornya által alapított gyülekezetben tértem meg. Ott részesültem a bemerítés keresztségében is. A múlt évben ünnepeltem ezt a sorsfordító eseményt. Hetven éve történt! – A Kornya-misszió által hívővé lett Gyerzsenyi Albert, kedves édesapám volt bemerítő pásztorom. A cselekmény a Körös folyó egyik – a városon áthúzódó – csatornájában ment végbe. Azokban az években kaptam az elhívás kegyelmét is. Onnét vonultam be a Theológiai Szemináriumba. Más felsőbb iskolába nem vettem föl, hiszen azzal „ettek” bennünket ateista nevelőink, hogy „húsz év múlva már senki sem fogja tudni, kik is voltak valaha azok a baptista hívők!”

Azóta eltelt már több, mint hatvan esztendő. A baljóslat elfonnyadt, az Isten nélküli világbirodalom „kéznek érintése nélkül” összeomlott. Mi pedig hálás szívvel szolgáljuk és imádatlalt várjuk az univerzum dicsó uralkodóját, az Úr Jézus Krisztust, az örökkévaló Királyt!

Az tenné igazi ünnep-esztendővé 2017-et, ha gyülekezeteinkben, szerte az egész országban „reformáció”, hit-újulás, megelevenedés, feltámasztás történnék.

Mert nem elég az, hogy aliensz, vagy ökumenikus, kenetes imahetek estéről estére elhangoztak a bűnbánó sirámok, a múltidéző, szívszaggató emlékbeszédek, valamint a jövő felé mutató nemes ígérvények. Meg kell újulnunk! – „A fejétől a lábujja hegyéig minden gyülekezetnek!” Vagy ahogy gyermekkorunkban mondtuk: „Á-tól cettig”! Ha nem, akkor elsodor bennünket az idegen istenek által felbőszített tömegek pusztító, fanatikus áradata, mint egy cunami! – Amennyiben Isten áldott Szentlelke nem tud (mert nem hagyjuk) minket „befogni” az élni vágyó egyház jelenleg csak döcögő szekere elé, s ha nem kezdünk mihamarább vágtázni és vinni-repíteni előre a szent ügy szekerét, hívő népünk és a Jézus Krisztusban hívők üdvére, győzelmére, – akkor valóban a bap-tizmus csak egy múltbeli színfoltja marad az egyház-történelemnek.

„Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó teste-  
teket is a bennetek lakó Lelke által”  
(Róma 8,11)

Gerzsenyi Sándor



## Szerkesztői rovat

A 2017. esztendőben is tervezzük a „Jó Pásztor” megjelentetését. Íme, az első szám, amelyben különös hangsúlyt kap a Kornya évforduló. Folytatjuk Kovács Imre lelkipásztor testvérrel készült interjút. Természetesen nem maradnak el a rejtvények, az ének, Gerzsenyi Sándor testvér írásai, a reformációra való emlékezés, versek, stb.

A szokásosnál terjedelmesebben írok Édesanyámról, aki különleges karizmákkal volt megáldva. Nem sorolom ezeket, csak egyet emelek ki – ami bizonyára az egyik legfontosabb – a család összetartása, a gyermeknevelés. Ennek áldását mindhárman élveztük, és bizonyára abban is része volt, hogy az Úr szolgálatába álltunk.

Örömmel olvastuk az Evangéliumi Hírnök (Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség lapja) januári számában Dr. Herjeczki Géza lelkipásztor, szövetségi alelnök testvér

szőkepusztai beszámolóját. Egyébként is szívesen olvassuk mindig a lapot, köszönjük, hogy megkapjuk, és áldást kívánunk a szerkesztőnek épp úgy, mint a szövetség gyülekezeeteinek.

Mint tudjuk, alapítványunk kizárólag adományokból tartja fenn a lapot, működteti a gyermektábort és végzi segítő szolgálatát. Ezúton is szeretnénk megköszönni minden adományt – ahogy azt levélben is mindig megteesszük. Buzdítjuk azokat a testvéreinket, akik szívükön viselik szolgálatunkat – és megtehetik –, hogy a továbbiakban se feledkezzenek meg a „Jó Pásztor”-ról.

Az egész 2017-es esztendőre Isten gazdag áldását kívánva, testvéri köszöntéssel:

Dr. Almási Mihály  
lelkipásztor, szerkesztő

## BEHÍVÓPARANCS

Iratrendeztetés közben kezembe került egy negyvenöt évvel ezelőtti – tehát 1968-ban készült – lelkipásztori névsor, címlista. Évente kapjuk az ilyen statisztikát az Országos Központtól, mint az egyház kötelékében dolgozó lelki munkások.

Az említett régi kimutatáson 104 lelkipásztor neve, címe, szolgálati helye szerepel. Közülük 86-an aktívak voltak akkor, 18-an pedig nyugdíjasok.

Ha összevetem ezeket az adatokat az ideai listával, először is az a feltűnő, hogy ma kétszer ennyien állunk szolgálatban. Aktív: 125, nyugdíjas: 61, rendelkezési állományú: 13. Ez összesen 199. Ehhez még

hozzáadhatunk egy tucat gyülekezet-plántálót, vagy misszionáriusként szolgáló munkást.

A bevezető szakaszban említett lelkipásztorok közül azóta megkapta a „behívót” a mennyei seregbe az akkori szolgatársak 43%-a.

Mi, lelkipásztorok, meglehetősen gyakran végzünk temetési igehirdető szolgálatot a gyülekezetekben. Számomra most az a legnagyobb tanulság, hogy *nekünk is!* mindenkor készen kell lennünk, mert nem tudjuk, mely napon és mely órában halljuk meg majd mi is a haza hívó szót.

Ha realitásnak veszem a 40–50%-nak érkező behívó-parancsot ötven évenként, azt kell mondanom, hogy

a mostani szolgáló seregből mintegy százat, tehát engem is! – átigazol a mennyei „hatóság” az örökkévaló Király századába, ezredébe, azzal a megjegyzéssel, hogy:

*„Ezek azok, akik a nagy nyomorúságból jöttek, és megmosták ruhájukat, és megfehéřítették a Bárány vérében. Ezért vannak az Isten trónusa előtt, és szolgálják őt éjjel és nappal az ő templomában, és a trónuson ülő velük lakik. Nem éheznek és nem szomjaznak többé, sem a nap nem tűz rájuk, sem semmi más hőség, mert a Bárány, aki középen a trónusnál van, legelteti őket, elvezeti őket az élet vizének forrásaihoz, és az Isten letöröl szemükről minden könnyet.”*

(Jelenések 7,14-17)

Gerzsenyi Sándor

*„Mert akik jól szolgálnak,  
azok szép tisztességet szereznek maguknak,  
és nagy bátorságot nyernek a Jézus Krisztusba vetett  
hit hirdetésére.”*

(1Timóteus 3,13)



## Keresztyén egység

A keresztyén egységgel kapcsolatban bennem kétségek merülnek fel. Helyesírási szabálykönyvünk szerint e címet úgy is lehetett volna írni, hogy „keresztyén egység”. A protestánsok ugyanis „tyé”-vel írják és mondják. A katolikusok viszont „té”-t használnak. Valamikor régen egy reverendás barátom gunyoros hangon véleményezte a témát. „A protestánsok (tehát mi, baptisták is!) a feszületről 'lelopták' a korpuszt!” Védekezésül magyarázni kezdtem, hogy Jézus feltámadt, tehát *ő maga* nem maradt sem a kereszten, sem a sírban. Azóta ő egyedül csak az emberi szívben hajlandó lakozni, tartózkodni: élve és feltámadottan, éltetve azt, aki őt befogadta. Végül aztán a mi szerény korpuszunk is itt marad, lelkünk-szellemünk pedig üdvösségbe emeltetik.

Az „első gyülekezet” óta minden gyülekezet új. Akik az első évtizedekben lettek hívővé, azoknak ott volt a minta, a példa: milyen a Szentlélek által létrehozott gyülekezet. – Hasonló ehhez az elsős gyermekek írás-tanulása. Amíg látják a tanítónéni „minta-sorát”, ahhoz igazodnak. Ám amikor már újabb oldalak következnek, csak saját – kissé eltorzult – betűiket szemlélik, azokhoz igazodnak. A további mintát saját betűik formája és emléke szolgáltatja. – Így torzulhat a gyülekezet élete, jelleme, formája is! – Egy nagyszájú valaki kikiáltja, hogy „nekem ez nem tetszik! Átalakítjuk. Megváltoztatjuk. Emígy sokkal logikusabb és sokkal egyszerűbb.” És a kis engedelmes báránykák mennek a kosok után. S jön egy-egy akadály, egy szélesebb patak vagy árok, egy mélység, – az erős vezérek könnyedén átugorják, a gyengécskébbek pedig jobbra vagy balra – egyszerűbb, járhatóbb ösvényeket, utcácskákat keresnek. Sokan eltévednek, elmaradnak, elvesznek.

Napjainkban kétféle módszerrel találkozunk. Az úgynevezett „hagyományos” gyülekezetben százból huszonötnek – főként fiatalabbaknak – nem tetszik valami a régi „stílus”-ban. Először ásítózva szenvednek, gyötrődnek egy darabig, majd „kiszakadnak” a többiek közül és létrehoznak egy újabb, ún. modernebb közösségi formát. Mivel azonban többnyire a nagyhangúak mennek el, az új gyülekezetben előbb-utóbb fölvetődik, hogy „akkor tehát ki itt a vezető?” – És aki erőszakosabb, konokabb, övé lesz a győzelem. A többi pedig orcájának pirulása. Majd egy belső epekedés az újabb tovább állásra, ahol ő majd megmutatná...

Legbiblikusabb növekedése az egyháznak: Új helyen új gyülekezet. Egy-két régi vezető a bibliai hagyományok átmentése céljából, majd új, átadott szívű munkások is – vállalják a tanulást is, hogy előbb-utóbb megfeleljenek mind a Szentlélek, mind a növekvő gyülekezet igényeinek.

Önáltató tévedés lenne azt mondani, hogy a nyáj azt eszik, amit kap, és örüljön neki, hogy mindig akad valaki, aki prédikáljon, bizonyosságot tegyen. – A „tejnek itala” életmentő lehet csakugyan a kisdedeknek, de akiktől már munkát és szolgálatokat is várunk, azoknak nem árt a „keményebb eledel”.

Egy új gyülekezetnek nem magának kellene kitalálnia a szervezeti életberendezését sem. Csak egyet említek: A hetedik nap megszentelése! Legtöbb újonnan létesült gyülekezet csupán egy alkalommal van együtt vasárnap istentiszteleten. Mert nem lehet elvárni az újaktól, hogy az eddig kialakult életrendjükön hirtelen ekkorát változtassanak. Ha ők ünnep délutánján és estéjén kirándulni szoktak, edző-programokon vesznek részt, legyen! A test egészsége is fontos. De hol van akkor az új élet, új életforma?!

Idézni szeretném Baptista Hitvallásunk 17. tételét. „Isten – tehát nem a hitelődeink! – a nyugalomnapot lelki és testi felüdülésünkre ajándékozta”. „Ezen a napon időnk javát igetanulmányozásra, istentiszteleten való részvételre, imádságra, a közösség gyakorlására és a testvéri szeretet ápolására szenteljük. A nyugalomnapon... minden köznapi, fáradságos tevékenységtől tartózkodunk”. „Krisztus feltámadására emlékezve”. „És az apostoli gyülekezet gyakorlatát követve”.

Úgy tapasztalom, hogy mostanság ez a legérdesebb botránykő baptista közösségünk életében, melybe beleütközve sokan súlyos lelki sérüléseket és töréseket szenvedtek, szenvednek.

Ha zsidó fejfel gondolkoznánk, még akkor is azt kellene munkálnunk, hogy az időnknek /24 óra/ legalább a „tizedét” oda helyezhetnénk helyes istentisztelet gyanánt az Úr oltárára, a gyülekezeti intenzív életre.

\*\*\*

Maradva továbbra is a „hívók egysége” bennem kétségeket támasztó problematikája mellett, elmondom egyik könyvélme nyemet.

1931-ben jelent meg az első kiadása. A Címe: „The Pilgrim Church”. Vagyis „ZARÁNDOK GYÜLEKEZET”. A szerző: Edmund Hamer Broadbert. Dr.Kiss Ferenc orvosprofesszor írta hozzá a bevezető ajánlást.

Nos tehát, ebből a könyvből tallóztam, a kezdetek óta alakuló új meg új gyülekezetek névsorából a következő esetleges-válogatást. A gyülekezetek, felekezetek névadói: vagy egy-egy település, ahol „valakik” egybe gyülekeztek és közösen kitaláltak egy új irányzatot. Vagy valamely neves teológus, illetve „szómagyarázó” kitalált valamit. Ezek aztán új csoporto-



sulásokká, keresztyén irányzatokká váltak később. Szép neveket találtak ki – biblikus szövegháttérrel ("Új Sion Királyság", „Szeretetvár”).

Hadd soroljam fel a listámat – meghökkentő példa gyanánt! Gondolkozzunk, imádkozzunk, meditáljunk!

„Kegyártárgyasok – Képrombolók – Igazság Kulcsa – Bogumilok – Isten barátai” – Nesztoriánusok – Albigenek – Waldensek – Leonisták – Ilyen-olyan amolyan szerzetesrendek – Pelágiosok – „Kilenc szikla” képviselői – Fanatisták – Wicliffisták – Husziták – Taboriták – „Hit hálója” – „A testvérek” – Münsteriek – „Új Sion Királysága” – „Szellemi Gyakorlatok – Socianizmus – Servet hívei – Hugonották – Dragonádok – Kamisárdok – Anglikánok – Menekültek egyháza – Zarándok atyák – Kvékerek – Nonconformisták – Racionalizmus – Család gyülekezet – Pietisták – Zinzendorfiak – Herrnhutiak – Szentek Klubja – Wesleyisták – Methodisták – Springfieldiek – Mennoniták – Stundisták – Nazarénusok – Intézmények – Árvaházak – Hívó Körök – Rituális egyházak – Misztikusok és mások – Onzenisták – Újszövetségi Gyülekezet – Szépen kitalált nevű gyülekezetek.

Szinte elfáradtam. Pedig ez még csak a tizede a sok száznak, vagy ezernek. A rendszerváltozás óta hazánkban is száz fölé emelkedett az új felekezetek, közösségek, gyülekezetek, csoportosulások száma.

Említésre méltó történelmi eseménynek tartom, hogy amikor a múlt század negyvenes éveiben megtörtént hazánk leigázása, mely „felszabadítás” néven került be az akkori félrevezetett köztudatba, az egyházak ezt úgy élték át, mint egy nagy üldözési időszakot. Azokban a megpróbáltatásokat hozó évtizedekben a mártírvér termékenyebbé tette a hit talaját. Nálunk, baptistáknál is egyre több megtérés, bemerítés történt. Konferenciák! Evangélizáló konferenciák: Tahiban, Budapesten, egyházkerületi nagyobb gyülekezeteinkben. Fialalok népes csapatai kezdtek új életet Krisztusban.

Az a generáció a Szentlélek által olyan áldott munkát folytatott, hogy létrejöttek az életteli misszió-központok hazánkban – mind a négy égtáj irányában. Énekkar, zenekar működött mindenütt. példává nőtte ki magát az enervált népegyházi keresztyének között is a baptisták szervezett, mozgalmas, gyümölcsöző élete.

Ez a bizonyos generáció azonban a század végére, majd a huszonegyedik század elején – folyamatosan

kezdett elfáradni, kiöregedni, és 70-80 %-os arányban eltávozott az égi hazába. Egy szabolcsi gyülekezeti vén így adta tudtomra röviden: „Halunk megfele, testvér!”

Ezek szerint ma itt az ideje annak, hogy új gyülekezet-szervező szellemi hadjáratba induljon egész baptista /magyarországi/ közösségünk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a még mindig meglévő /kevesedő létszámú/ idősök mielőbbi távozását siettetné bárki is. – Bölcs történelmi hagyomány, hogy megkérdezik a „régieket”, mondják el történetüket, rendszerint „siker”-történetüket. Meg kell vizsgálni, mi az, amit érdemes átvenni, felújítva tovább „üzemeltetni”. Mit kell tovább vinni, mit lehet újabb köntösbe öltöztetni, jobbá tenni, mivel lehet a korszerűbb igények között korszerűbben szolgálni.

Mi, idősebb korosztály tagjai régebben azt gondoltuk, hogy van egyházi ének-zene, és van az ún. „világi-as” zene. Néhányan – szélsőségesek – még ma is ebben hiszünk. És a hangerő! Meg a hangszerek egyike-másika! A szövegekről külön kellene tárgyalnunk. Az kétségtelen, hogy 60-80 év alatt régiessé válik a nyelv is, a nyelvtan egy része is. De az is kétségtelen, hogy gyakran orcánk pirulásával hallgatjuk a profán és illetlen szövegeket, melyeket intelligens ember még a hétköznapi életben is igyekszik kerülni. Igénytelenség a fő jellemzője a mai emberi beszédnek.

És még valamit a keresztyén egységről. Volt két irányzat a múltban. Az ökumené és az aliansz. Egyik az ún. „történelmi” egyházak vonzáskörzete, másik pedig a „jogi státusz nélküli” /újabb/ közösségek gyűjtő szervezete. Rendszeres közösségi találkozások, közös imahetek, együttes évforduló-ünneplések voltak jellemzői mindkettőnek. Egyszer-kétszer ezekről is tanácskoztunk – spontán időtöltésként, vagy előre szervezett körökben. Jó „zsinat”-ok voltak. Én több csendre és békességre vágytam. És megoldásra.

Itt is ugyanez a tapasztalat, hogy amíg ún. „üldözések” voltak, kerestük egymás kezét, szívét, lelki családját, hogy együtt vívjuk harcunkat a világgal, a sátánnal. Manapság már csak a két imahét maradt, meglehetősen langyos érdeklődés mellett, és még a reformáció emléknapja, csekély odafigyeléssel. Ha nem nálunk van, nem is igen törnénk magunkat érte...

Keresztyén egység! – sok lelki társam egységes meggyőződésével mondom: Sajnos, nincs!

*Gerzsenyi Sándor*

**A JÓ PÁSZTOR megtalálható  
az interneten is:  
[www.jopasztor.baptist.hu](http://www.jopasztor.baptist.hu)**



## Kornya halálának centenáriuma

100 éve, 1917. január 3-ra virradó éjjel, két-három óra között Kornya Mihály átköltözött az örök hazába, 73 éves korában. Születésének 100. évfordulóján, 1944-ben Kirner A. Bertalan közlése szerint (Kornya Krónika) 15 településen rendeztek emlékstiszteleteket, melyeken természetesen a közeli települések hívói is részt vettek.

2017 a reformáció éve. Azt hiszem, hogy mi, baptisták – azon túl, hogy emlékezünk az 500 éve kezdődött reformációra, amelynek kezdetektől része az anabaptista mozgalom – jól tesszük, ha erőt merítünk a 100 éve elhunyt evangélista életútjából.

Dr. Haraszti Sándor – akkor újpesti prédikátor, teológiai tanár – írt előszót 1948-ban a Kornya Krónikához. Kezdjük azzal, amivel az előszót befejezi:

„Kornya életének alkonya, mint a nagy embereké általában, nem nélkülözötte a méltatlan meghurcoltatást és meg-nem-értést, mások következtek utána, akik nem ismerték, helyesebben nem ismerték el őt és „miként a fán letolja az ifjú lomb a tavalyit” (Tompá Mihály gyönyörű hasonlata), úgy cselekedtek egyik békési konferencia alkalmával Kornyaékkal: „rátok most már nincs szükség!” – kiáltván nekik. Ez az áldatlan állapot megkeserítette az ősz evangélista életét...”

\*\*\*

Csak néhány adat Kirner nyomán: „Kornya középarányban napi 20 km-es távolságokat tett meg, ami egy esztendőben 7200 km-t jelent, ezt negyven éven át számítva kapunk 288 ezer km-t. És ha valaki ebből a rengeteg kilométerből szeretne letörölni néhány ezer km-t, akkor is Kornya Mihály gyaloglásával szellemi munkája mellett legalább négyszer-hatszor körülgyalogolta a Földet.

És komoly munka mellett a misziót szolgálva, ez nem is lehetett másképpen. (Én magam is, e munka írója, csak a Baptista Kiállításon

1948 szeptemberében vettem észre, hogy gyalog és biciklivel hat esztendő alatt megtettem 27 000 km-t – a fél világot körüljártam.)

Kornya azonban állandóan járta az országutakat, az esteli istentiszteletért néha egész napot gyalogolt, de a félnapos és pár órás gyaloglása minden esetben megvolt.

A bemerítéseknél szintén fizikai erőt fejtett ki. A bemerítendőket bizonyos szög alatt a bemerítő prédikátornak emelnie, tartania kell. Kezével, karjával emelő mozdulatot kell alkalmaznia, ami nélkül a bemerített személy vízbe omlana. Ez a kézben tartott és vízbemerített testsúly a test felsőrészének a megfelelő köbméternyi területet kiszorító víz súlya szerint egy-egy embernél legalább 30–40 kg. Ami tehát 11 ezerszer véve 330 000–440 000 kg-ot jelent. Vagyis 3-4 ezer métermázsát.

Egy bemerítésre egyetlen egy percet számítva is, Kornya vízben állott 11 000 lélek bemerítésénél 183 óra hosszaiig, vagyis 7,5 napig, de ezt a bibliai vers idézések és énekmondások mellett még egyszer annyinak kell számítanunk: vagyis 15 napot.

Most gondoljunk még egyszer arra, hogy a bemerítést Kornya sokszor téli hideg időben jég alatt végezte, ami a legjobban megviselhette szervezetét.”

\*\*\*

A Kornya Krónika II. kiadása Amerikában jelent meg 1965-ben Balla B. György New York-i nyug. magyar baptista lelkipásztor kiadásában. Az ő előszavából is idézek néhány sort:



Bottos Gerő szobrászművész bronz Kornya-portréja a Benczúr utcai székház és Teológia belső udvarában

„Előszó a második kiadáshoz. Istenünk csodálatos vezetésének és gondviselésének tudom be azt, hogy KORNYA MIHÁLY KRÓNIKÁJÁT (élt 1844–1917) itt Amerikában is kiadhatjuk. Kornya Mihályt nemcsak hogy személyesen ismertem, hanem örömmel teszek bizonyosságot arról, hogy engem is ő merített alá Szilágyballán, 1912 június 6-án a Zilah patak vizében. Ez alkalommal 84-en követtük a krisztusi parancsot mintegy kétezer főre tehető vendégsereg és figyelmes közönség jelenlétében. Ma is jól emlékszem arra a napra, mert már korán reggel csapattól jöttek a környékbeli gyülekezetek képviselői és az imaház udvarán nagy hordókból volt az ivóvíz a nagy tömeg részére. Ebéd idején az ifjúság nagy kosarakban hordta szét a friss, fehér kalácsot, emlékeztetve bennünket arra, hogy az Úr Jézus idejében is így osztották ki a kenyeret az egybegyűlt közönségnek.

Tudom, hogy amikor e könyv kedves olvasói visszapillantást tesznek a múltba, feledhetetlen, kedves emlékek elevenednek fel emlékezetükben. – Mások talán azt fogják kérdezni: „Miért nincs a jelenben is egy Kornya Mihály, kinek vonzó



egyénisége, szívhez szóló prédikációinak hatása alatt a mi drága magyar népünk ezrei ismernék meg Krisztust, mint személyes Megváltójukat a világ minden részében.”

És végül hadd álljon itt *Kirner A. Bertalan* beszámolója, korábban református, később baptista lelkipásztor, egyházi író, beszámolója a Krónikából, Kornya 100 évvel ezelőtt bekövetkezett haláláról és a különleges, megható temetéséről!

### „Kornya meghalt”. 1917.

*„És nem támadott többé Izráelben olyan próféta, mint Mózes, akit ismert volna az Úr színről-színre”. (5Móz 34,10)*

Két esztendőn keresztül készülődött Bihar, Szilágy megye, és az egész ország baptista testvérisége a fáradt, öreg, 72 éves Kornya Mihály elköltöztetésére, aki az Úrnak különösen hűséges szolgálója volt – 1875-1915-ig.

Csodálatosan Kornya is – mint az Úr Jézus Krisztus – 30. éve után lépett az ige szolgálatára. (1844–1875) És negyven esztendeig vándorolt, mint Mózes az Úr üzenetével: 1876–1916-ig. Majd két esztendőt töltött misszió kívül gyengélkedő betegen, mint Pál Rómában. (1915–1917)

Kornya is olyan elhívást érzett, mint Ámós. Szerénységében, valóságában sugározta: „Nem vagyok próféta, sem prófétának fia, barompásztor vagyok és vad fűgét (kőkényt) szedek ... de elhívott engem az Úr és mondá: Menj el és prófétálj”. (Ámós 7,14-15)

Midőn ezekben és hasonló jelekben prédikálta az Isten országát és tanítván az Úr Jézus felől való dolgokat, teljes bátorsággal (ApCsel 28,31), az Úrtól visszahívatott, így testben meghalt 1917. január 3-ára virradó éjjel két-három óra közt. Tüdeje mondta fel a szolgálatot, amely a sok emeléstől, hidegvízben való hűléstől és a rengeteg gyaloglástól kimerült, erőtlenné, élettelené vált.

„Meghalt Kornya” – hullámozott a gyász hír, pedig nem volt rádió. Szállott a hideg, tiszta téli levegőn keresztül minden irányba. Gyorsan, mintha madár vitte volna, Bihar-diószegről Budapest felé, Kolozsváron át Erdélybe, Debrecenen át a Hajdúságba, Nagyszalontán, Békés megyén át az alföldi, kunsági tájakra.

Szomorú hír volt ez, mely az embereket megfosztotta egy nagy lelki élménytől, morális erkölcsi forrástól, melyből mindnyájan annyiszor ihattak, ahányszor megszomjúhoztak.

Kornyával való beszélgetés közben az emberek szellemileg gyarapodtak, lelkileg értékesebbé váltak az Úr Jézus Krisztusban, ahányszor csak akarták.

„Kornya meghalt” – hangzott a hír Diószeg utcáin és az emberek megálltak, elgondolkoztak, hallgatógokká lettek. Szívükből rejtelmes sóhaj szállott, az ajkaik vonaglottak, a szemekben pedig a megilletődés, a bánat harmatcseppje csillant meg.

De nemcsak Bihar-diószegen, hanem másfelé is. Másnap már elért a hír mindenfelé, azokon a keskeny gyalogcsapásokon keresztül, hegynek fel, völgybe le, amelyeken boldogult Kornya taposta az evangéliom „hírvivőjének” az útját.

Még aznap éjszakára vidéki gyászruhás asszonyok, magukba mélyedő komor emberek százai érkeztek Bihar-diószegre, hogy meggyőződjenek a valóságról és hogy szemük találkozzék az elnémult „Isten-emberével”, aki lezárta beszédes ajkát, mert már eleget prédikálta a megmentő Igét, amelyet rábízott az örökkévaló Isten.

Jöttek minden felőlről a baptisták, a „kornyahítűek”, a „kornyisták”, a testvérek. De jöttek mások is, jöttek olyanok is, akik hallották Kornya prédikálását, de nem vették be az Igét. Ezek megdöbbenek, megijedtek, mert nem tudták, vajon lesz-e másvalaki, egy új Jeremiás, aki odaviszi helyükbe a

forrás vizét, az élet kenyerét, mint Kornya cselekedte azt bármikor: hideg, sáros, esős havas időkben. Ingyen, fáradtan, szeretettel, aggódással eltelve.

Másnapra már Kolozsvár felől, Biharpüspöki felől tömött vonatok érkeztek bihariószegre. A kis állomásokon gyászruhás, elkomolyodott utasok szálltak fel, tömték meg a vonatokat, hogy a többi utasoknak is meg kellett tudniuk, tovább kellett vinniük a hírt, hogy Bihar-diószegen „meghalt Kornya”.

Az érkező emberek egymás nyakába borultak és csak sírtak, sírtak. Még köszönni sem tudtak egymásnak a nagy fájdalomtól, a nagy lelki veszteségérettől.

Mintha a fejük koronája hullott volna le ettől a szótól, hogy: „Meghalt Kornya”. Ha valakitől megkérdezték, hogy miért gyűl össze ez a nagy tömeg, a fájdalomtól még a nevért sem tudták egy lélegzetre kimondani, hanem csak zokogta, szótagolta: „Kornya meghalt”. S ekkor már ömlöttek a könnycseppek, vonaglott a lélek, pattogott az érverés s a könnytömlők megteltek a fájdalomtól. (Zsoltár 56,9)

A helybeliek, a közelvalók, a szentjobbiak, hegyközszentimreiek, szalárdiak, poklostelkiek, vámosláziak, micskeiek, biharfélegyháziak könnyei kiapadtak, mire az újabb csapat Nagyszalontáról, Derecskéről, Debrecenből, Szilágy-nagyaluból, Kolozsvárról megérkezett.

A bihariószegi parasztgazdák istállói alig győzték befogadni a vidékiek lovait, jószágait.

Az imaházban pedig egyszerű koporsó-ágyában feküdt mozdulatlanul az Isten Igéjével mindig mozgásban levő test. A fáradhatatlan gyalogló lábak pihentek, a szemek a nagy szemöldök alá húzódtak, az imádkozó ajkak összeszorultak, a kezek elválaszthatatlanul örökre összekulcsolódtak. „Kornya meghalt”.

A koporsó mellett 12 fehérhajú bibliás öregember állott, hogy még



néhány óráig közelében legyenek annak a férfinak, akitől megtanulták az isteni élet igazságait.

Amíg ezek némán vagy zokogva, szinte lefagyott lábakkal állottak a hideg imaházban, addig az udvaron, az utcákon hömpölygött a tömeg, a Kornya által üdvösségre hívott testvérek ezrei. Szorongtak a koporsó körül, mindnyájan búcsúzni akartak Kornya testvértől. Attól a Kornya Mihálytól, aki megkereste őket. Elment érettük a sátán harc-szinterére. Odament az ordító bűn tanyájára. Aki felövezte érettük a keresztlő-Bemerítő János igénytelenségét. Ételben, ruházatban egyaránt. Hogy tudjon-bírjon olyan útvesztőkön általmenni, ahová kevesen merték követni őt.

Kornya utánament a bűnnel viaskodó embertársának. Hogy megmentse a Krisztus evangéliomával. A Krisztus szerelmével.

Fáradhatatlanul, megállás nélkül sietett, hogy odaérjen mindenkire, az utolsó pillanatban, hogy kiragadja ezt is, azt is, bűn elnyelő örvényéből.

Nem gátolta idő, távolság, vihar, eső, fergeteg, fenyegetés, csúfolás, üldözés. Feneketlen sáros utakat átgázolt két gyors menetelő lábával és ... most ... ezeket a koporsóban, szemfedél alatt pihenő lábakat simogatja, csókolgatja egy hatalmas termetű román ember, hangos zokogással, siránkozó „jaj, jaj”-jal mondja: „ezekkel a lábakkal járt énutánam, hogy megmentsen a bűntől és elvezessen az Úr Jézushoz az örök életre.”

Az első éjjel ideje alatt pedig egy nagy fehér virágkoszorú került Kornya szemfedelére, amiről nem tudta meg soha senki, hogy ki hozta azt és hogyan érkezett. De lehet, hogy aki hozta, az hálás volt Kornyanak, mert az Úr Jézus Krisztus által bizonyos volt az üdvössége felől.

Kicsi volt a nagy imaház, szűk volt az udvar, keskeny váltak Bihardiószeg széles utcái.

A következő napon, mikor elérkezett a temetés ideje, az emberek

kint-bent, udvaron, utcán szinte megmerevedtek, ha helybeli, ha vidéki volt, veszteséget éreztek, mert tudták, hogy ilyen próféta talán sohasem jár többé Bihardiószeg és a környék utcáin, mint amelyet most kell elbocsátaniuk. Senki sem vonta kétségbe azt, hogy aki most meghalt, aki szüntelenül erre járt által: Isten embere, szent ember volt, (2Kir 4,9) elmegy Bihardiószegről, hogy bizonyosságot tegyen Isten elhívott népeinek tízezreiről.

A temetési gyászbeszéd a Budapestről megérkezett *Meyer Henrikre* várakozott, aki 1875. augusztus 26-án Békésgyulán bementette Kornya Mihályt. Akivel az Úr ügyéért való szent közös szolgálatban hitbeli testvériség, hűséges lelki barátság szövődött negyven esztendőn keresztül.

Meyer, mikor a szószékre felállt, percekig csak zokogott, sokáig nem tudott szólni. Mikor beszédhez kezdett, a sírás elfullasztotta. „Nincsen Kornya” – azzal kezdte, mire az egész gyülekezet hangos sírásban, fuldokló zokogásban tört fel. Meyer tudta, hogy Kornyát eltemetni azt jelentette, hogy a nagy misszió földön megakadt a tovább terjedő eredményes munka. Kimondhatatlan nagy vesztesége ez a baptizmusnak. Különben Meyer és Kornya a misszióban úgy dolgoztak, mint szem a szájjal, kéz a lábbal. Együtt. Sokat tanácskoztak, sokat aggódtak, még többet fáradoztak.

Meyer a textust 2Sámuel 1,17-26 verseiből olvasta fel: „*És keservesen síra Dávid ilyen sírással Saulon és Jónatánon az ő fián: Izrael a te ékeséged elesett halmaidon, miként elhullottak a hősök. Sajnálak testvérem Jónatán, kedves valál nekem nagyon, hozzám való szereteted csodálatraméltóbb volt az asszonyok szerelménél.*”

Soha olyan hangos sírás nem volt temetésen, mint Kornya miatt Bihardiószegen. Mindenki érezte, hogy olyan volt neki, mint Jónathán, a király fia, Dávidhoz. Kornya is



Király fia, Isten gyermeke, Isten embere volt, aki kereste a bűnt, bárki volt, bárhol volt. Kereste, hogy meghívjon és hadakozzon érte, hogy megmentse az életre, az örök életre. És Kornya így vívta a hit harcát, így mérte a távolságokat, így taposta a sáros utakat, hogy a legkisebb faluban is megmentse a bűn karjaiban fetrengő bűnt, az embert, az üdvösségkereső lelket. Kornya is odament a harc szinterére.

Mikor vége lett a prédikációnak, a fehérhajú öregek kivitték a koporsót egy parasztszekérre, melyet Kornya kívánt így és a terhet vonó igáslovak húztak ki a temetőbe.

A temetőben a fugyivásárhelyi gyülekezet prédikátora, *Alafi Zsigmond* szolgált, akihez gyakran kijárt Kornya a nagyváradi hegyen levő szőlőjéből betegsége idején is. Alafi a Jn 11,25 versét olvasta fel: „*Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él. És aki csak él és hisz énbennem, soha meg nem hal.*”

A messze vidékről érkezők ebben – a Kornya által is kedvelt, sokat idézett – bibliai szövegben találtak megnyugvást és enyhülést, amelynek ereje visszakísérte őket otthonukba. Hazavitték a hírt, hogy nincs Kornya s nem jön Kornya, aki betöltse az üresen maradt helyet.

„*Meghalt Kornya, nincsen Kornya!*”

(am)



## Almási Mihályné

1924–2016

2016. december 31-én, szilveszter napján búcsúztunk el Édesanyánktól az Orgoványi Temetőben. A gyászistentiszteleten *Katona Béla* pesterzsébeti (korábban kiskunhalasi) *Szlovák Tibor* orgoványi és *Szappanos Tibor* dömsödi lelkipásztorok szolgáltak. Az összevont énekkart *Dr. Almási Kornél Zsolt* vezette.

Közöljük itt a gyászistentiszteleten elhangzott rendhagyó (szubjektív) nekrológot

## Rendhagyó nekrológ

Köszönjük, hogy eljöttetek.

Édesanyánkat karácsony másnapján szólította haza az Úr és ma, szilveszterkor, az év utolsó napján köszönünk el tőle.

Néhányan talán tudjátok – bizonyára az idősebbek –, hogy élete során egy kötetnyi verset és vagy fél-száz éneket írt. Az énekeit mi, gyerekek pici korunk óta tudjuk, hisz sokszor halottuk őt vidáman énekelni a legkülönbözőbb házimunkák közben épp úgy, mint akkor, amikor odaült a kis családi harmóniumhoz és kísérté magát. Nekem az egyik legkedvesebb énekem az, amelyik az Úr Jézus kegyelmét magasztalja. Mindössze három verse van. Idézem:

### KEGYELEM MINDEN

*Kegyelem az, hogy Tiéd e szív,  
Kegyelem az, ha Tehozzád hív.  
Kegyelem az, hogy Érted dobog,  
Kegyelem az, hogy Tiéd vagyok.*

*Refr:   Kegyelem minden,  
          Kegyelem ingyen!  
          Kegyelem minden  
          az életemben.*

*Kegyelem az, hogy Tiéd e kéz,  
Néked szolgálni mindig, ha kész.  
Kegyelem lábam lépése is.  
Kegyelem ajkam egy szava is.  
Refr:*

*Kegyelem nékem, nagy kegyelem,  
Ígéd tanács, jó Mesterem.  
Kegyelem Szíved szeretete,  
Kegyelem ajkam dicsérete.  
Refr:*

Egy másik éneke így kezdődik:

### SZOLGÁLNI AKARLAK

*Szolgálni akarlak Jézusom, Téged,  
Életem végéig hűségesen  
Szolgálni akarlak Jézusom, Téged,  
Ó, segíts, ó áldj meg kegyelmesen!*

*Szolgálni akarlak, Jézusom, Téged,  
Életem végéig hűségesen.  
Szolgálni, érte itt semmit sem várva,  
Ó, segíts, ó, áldj meg kegyelmesen!*

*Szolgálni, szolgálni, csupán csak Érted,  
Másokért elégni észrevétlen.  
Szolgálni, éneket porig alázva,  
Ó, segíts, ó áldj meg kegyelmesen!*

Ezt a célt, amit fiatalon tűzött ki magának, elérte. Aktív szolgálata majdnem élete végéig tartott, de az utóbbi öt-hat évben igen súlyossá vált az állapota, nehéz volt látni a szenvedését, miközben semmit nem tudtunk segíteni.

Ezért is idéztem, hogy kegyelem minden. Kegyelem a 92 év minden áldása, és az is, hogy nem hagyta tovább szenvedni az Úr, hanem hazahívta.

Édesanyánk hívő családba született 1924. március 26-án. Édesanyja is írt verseket, nagyapja *Soós Simon* pedig a Délvidék evangélistája volt, mint kiskunhalasi gyülekezetvezető, *Seres Sámuel* úttörő baptista lelkipásztor munkatársa, akinek hatalmas körzete Budapesttől Szabadkáig tartott. A '20-as évek elején *Soós* nagypapa az akkor alakult Szőkepusztai Baptista Gyülekezet első lelkipásztora lett Somogy megyében.

Anyuka az elemi iskola után a kiskunhalasi Református Polgári Leányiskolába járt, ahova akkor csak a gazdag polgárok leányai juthattak be, és persze reformátusok. Kiváló tanulmányi eredménye, számos tanár, sőt városi vezető ajánlására fölvtették, tanulmányi ösztöndíjat is kapott. Különösen kiemelkedő teljesítményt nyújtott magyar nyelv és irodalom területén. Rendszeresen korrepetálta osztálytársait tanári ajánlásra, köztük igen magas rangú szülők gyermekeit is, így kereste meg a kedvezmények ellenére is magas tandíjat.

A polgári befejezése után kezdetben tovább tanított, majd egy neves gyermekorvos adminisztrátora, később asszisztense lett.

1943. november 11-én kötött házasságot édesapámmal, aki mint a kiskunhalasi gyülekezet diakónusa, hitoktatóként dolgozott polgári foglalkozása mellett Kiskunhalason. Én 1945-ben, Tibor öcsém 1948-ban,

A 13. oldalon most az ő egyik énekét közöljük, amely az Evangéliumi Énekek c. füzetben a 14. szám alatt jelent meg 1957-ben, a Baptista Egyház kiadásában.





Ági húgom 1950-ben született. Miután édesapámat az Orgoványi Baptista Gyülekezet meghívta lelkipásztorának, aki közben elvégezte a Baptista Teológiai Szemináriumot, Orgoványra költözött a család. Orgovány után Dömsöd következett, majd Békéscsaba, Szigetszentmiklós, és újra Orgovány. Mindenütt kamatoztatta talentumait a különféle gyülekezeti szolgálatokban.

Ma három gyermekén és a házastársakon kívül 9 unoka és 26 dédunoka állja körül a koporsót hálás szívvel, mert a földi elválás szomorúságán átsüt az örök Nap fénye, a boldog találkozás reménye, a megváltás fölötti öröm. Vége van a földi szenvedésnek...

Ez a gyászszertartás, ahogy erről egyik versében biznyságot tesz, nem búcsúzás, csak elköszönés. Mi is csak elköszönünk, és megköszönjük a megköszönhetlent, mindent, amit értünk tett egész életében:

Gyermekei, két menyee és veje, unokái és azok házastársai, dédunokái, a rokonság, a gyülekezetek, ahol szolgált, az ország testvérisége (hisz számtalanszor tartott előadásokat, főleg női konferenciákon), az ismerősök, a szomszédok, és mindazok, akik szerették.

Az Úr legyen áldott és Övé legyen a hálaadás, a dicsőség a tisztesség és a felmagasztalás, miénk pedig az Ő vigasztaló, gyógyító kegyelme! Ámen.

*Dr. Almási Mihály*

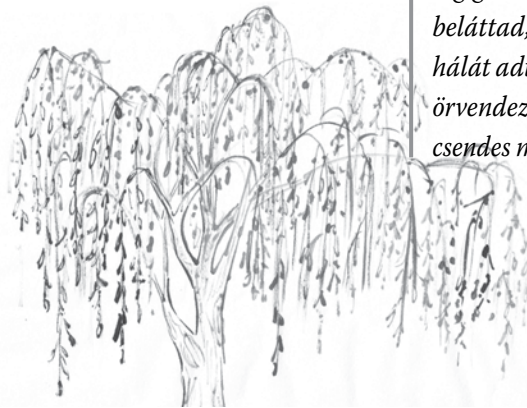
Közöljük itt még egy versét, ami kérésére hangzott el a gyászistentiszteleten, (elmondta Pálfi Noémi).

## NEM BÚCSÚZOM

*Én nem búcsúzom,  
csak elköszönök.  
Istennek mindent  
megköszönök,  
amit köztetek nekem adott:  
erőt, kegyelmet, szolgálatot.*

*Én nem búcsúzom,  
csak elköszönök.  
Nektek is mindent  
megköszönök:  
meleg kézfogást, testvéri szót,  
imát, szeretetszolgálatot.*

*Én nem búcsúzom,  
csak elköszönök,  
úgy, ahogy máskor  
az ajtó előtt.  
csak úgy. „Az Úr Jézus áldjon meg!”  
– ifjak, idősek, kisgyerekek.*



## MIKOR VOLT UTOLJÁRA, HOGY...

*egy lelket Krisztushoz vezetél?  
egy haragosoddal kibékültél?  
igazi áldozatot hoztál?  
biznyságot tettél?  
valakit megvigasztaltál?  
valakinek lelki segítséget nyújtottál?  
őszinte bűnbánatot tartottál?  
imád meghallgatásra talált?  
ébredésért imádkoztál?  
szólt hozzád az Ige?  
szeretetből szolgáltál?  
vállaltad a felelősséget?  
Isten előtt csendben voltál?  
valakitől bocsánatot kértél?  
nem ítélkeztél, hanem elnéző voltál?  
időztél a kereszttel alatt?  
az első szeretet tüzeiben éltél?  
felvetted a keresztet?  
végigolvastál egy bibliai könyvet?  
beláttad, hogy nincs igazad?  
hálát adtál a szenvedésért?  
örvendeztél, bár mellőztek?  
csendes maradtál, amikor megbántottak?*

G.S.

## Archív missziós videók a neten

Folyamatosan nő azoknak a történelmi értékű, dokumentum jellegű filmeknek, TV műsoroknak a száma, amelyek közösségünkkel kapcsolatosak. Jelenleg 81 ilyen filmet találhatnak kedves érdeklődő Olvasóink a világhálón. Az elérhetőség legegyszerűbb módja: A Google keresőbe beírni: „Dr. Almási Mihály” és ott a YouTube megnyitásával elérhetővé válik a folyamatosan bővülő anyag. Elérhető továbbá a [www.lachaza.baptist.hu/videotar](http://www.lachaza.baptist.hu/videotar) beírásával is, vagy a [www.dralmasimihaly.hu](http://www.dralmasimihaly.hu) honlapon.

Néhány téma: imaházépítések és átadások bemerítések, hangversenyek, vitafórumok pl. az állam és az egyházak közötti megállapodásról, a Teológiai Akadémia, a missziós központ és a szoborpark átadási ünnepe, szeretetszolgálati, gyermekvédelmi és evangélizációs filmek, a Békehírnök története, dr. Haraszi Sándor élete, Jimmy Carter és a magyar korona, Szőkepusztai konferenciák, gyerektáborok, jubileumok, Héthalmi centenáriumi megemlékezés, stb. Bizonyára érdemes böngészni a filmek között. A honlapon pedig képgaléria, prédikációk, könyvek is találhatóak.

–am–



## Ugrai Kovács Imre

### 2. rész

Egy idő múlva megbízott a gyülekezet imaóra vezetéssel, sőt sor került az első igehirdetésre is. Az első textust Ézs 53,2 alapján vettem: „és néztünk reá, de ábrázata nem vala kívánatos.” Beszéltem arról, hogy mit láthatunk Jézusban. Érdekes, hogy már akkor bennem volt az igéből merített gondolati elrendezés. Feltettem a kérdést: hogy tesz nekünk Jézus?

1924-ben olvastam a Békehírnökben a Tanügyi Bizottság felhívását, melyben „próféta-ifjakat” kerestek az országos misszió számára. Bár nem volt fogalmam akkor arról, hogy mit jelent a prédikátori hivatás, de ellenállhatatlan vágyat éreztem a jelentkezésre. Ez idő tájt a vésztői gyülekezethez tartoztunk, melynek Kőrösi István testvér volt a lelkipásztora.

A Tanügyi Bizottság tőle kért véleményt rólam. Kőrösi testvér meleg hangú tájékoztatást adott felőlem, pártfogolta a szemináriumba való felvételemet.

**B. I.:** *Mielőtt a teológiai évekről beszélnének, afelől szeretnék érdeklődni, hogy odahaza, a szülői háznál milyen munkát végzett Kovács testvér?*

**K. I.:** A családban földműves munkában tevékenykedtem, ahogy mondani szokták: látástól vakulásig. A határban szétszórva 12 helyen várt megmunkálásra a családi tulajdont képező törpebirtok. Odahaza az én feladatomból volt a tehének gondozása, fejése, almozása, a lovak ápolása. Szerdán és szombaton szinte csak annyi időm volt, hogy kissé rendbe szedjem magam, és már szaladtam is a gyülekezetbe. Amíg a szemináriumba nem kerültem, tudtommal csak három alkalommal maradtam el az összejövetelekről.

**B. I.:** *Az imaházba járás miatt nem volt feszültség a családban?*



*Elsősorban a nyári dologidőre gondolkodom.*

**K. I.:** Nem volt. Megértették, hogy rendszeresen oda járok. Kezdetben megkíséreltem azt is, hogy házi istentiszteletet tartunk a családban, de mivel láttam, hogy az feszélyezett légkört idéz elő, kis Bibliámat magamhoz vettem, és egyedül tartottam a csendes órákat. Rendszerint ahol kinyílt a Biblia, onnan olvastam egy-egy részt. Ez is csak annyi ideig tartott, amíg nem szólított a kötelesség. Ezután rendszerint szüleimmel indultam a napi munkába.

Emlékszem, bemelegítésem előtt nagy lelki probléma jelentkezett. Az ördög úgy megtámadott, hogy állandóan az visszhangzott bennem: hátha nem úgy van? Hátha nem igaz? Nem az Isten létezése, hanem a Biblia egyéb igazságai felől támadtak kétségeim. A sátn ezen a téren kísértett meg. Azon a nyáron, aratáskor, emlékszem, egész napi bőjtöt fogadtam. Kéveköttő voltam, s az ebédidő alatt a többiektől félrevonulva, tusakodva imádkoztam: „Én Istenem, ha kegyelmet találtam Nálad, erősítsd meg a Benned való hitemet! Vedd el tőlem a hitetlenségemet!” És Isten megadta a lelki békességemet, úgy, hogy soha többé nem volt kétkedésem.

Amikor hívó lettem, az idő tájt került a községünkbe egy tanár, aki több falubéli fiataalt készített elő a polgári iskolai magánvizsgákra. Édesapám segítségemül volt, és én is jelentkeztem ennél a tanárnál. Ugyanis addig a hat elemim volt csak, amit kitűnően végeztem el. Így azután a tanár segítségével én is elvégeztem magánúton a polgári iskola négy osztályát, másfél év

alatt. Berettyóújfaluban vizsgáztam. Ez 1923-ban történt. Ekkor bekerültem a községházára az adóügyi jegyző mellé írnoknak. Édesapám felajánlotta, hogy ha kedvem van, szívesen támogat a továbbtanulásban. Azonban ekkor támadt föl a lelkemben a vágy, hogy jelentkezem a teológiára, és a gimnázium helyett a teológiát választottam. Bár a községházán nagyon szerettek, otthagytam a hivatalnokoskodást, és feljöttem a szemináriumba.

A szemináriumba nagyon szerény fiúként érkeztem. Sohase felejttem el a fogadtatást. Akkor még a VII. Aréna út 74. sz. alatt volt a teológia. Amikor megérkeztem hajnalban, becsöngettem. Egy Erdélyi nevű házfelügyelő jött ki, elég ridegen fogadott. Megmutatta a szobámat. Szobatársaim a Csetényi Jakab Péter és Fortin László testvérek lettek. Jakab szintén kezdős, Fortin testvér már harmadéves volt. A szemináriumban rendkívül sokat jelentett Kemény Arthur (1896–1938) tanár testvér közvetlen barátsága, meleg szeretete, aki szintén testvéreként fogadott.

Akitől a legtöbbet tanultam, s akinek a tanításához egész életemben ragaszkodtam, id. Udvarnoki András (1865–1945) igazgató testvér volt. Szinte „tátott szájjal” hallgattuk, ahogy ő a rendszeres teológiát, a homiletikát és az exegézist tanította. Felejthetetlen az ő kristálytisza evangéliumi tanítása! Mint teológus, abba a szerencsés helyzetbe kerültem, hogy a Nap u-i gyülekezetbe jártam és hallgathattam Udvarnoki bácsinak általam annyira értékelt igehirdetéseit, amikor csak lehetőségem volt. Ez felejthetetlen számomra, és nemcsak életemre, de szolgálatomra is rányomta a jellegzetes pecsétet. Azóta váltottak a teológiai látások, tantételek, előadói módszerek, én azonban nem engedtem azokból, amelyeket tanáraimtól átvettem a szemináriumban. Annyira meggyőződtem annak a teológiai vonalnak tisztasá-



gáról és valóságáról, hogy azt semmiféle teológiai okoskodásért fel nem cserélném.

**B. J.:** *Kovács testvérről köztudott, hogy kitűnő memóriával rendelkezik. Ez gyermekkorában is megnyilvánult már?*

K.I.: Igen, már iskolás koromban is. Nagyon hamar tanultam, nem is annyira könyvből, hanem már szinte a tanító magyarázatai alatt megtanultam a leckét. Ez természetesen sokat jelentett teológiai tanulmányaim során is. Jegyzetelni csak azt jegyzeteltem, ami szabad előadás volt, de pl. az exegézisnél egy régi kis Bibliámban rengeteg bejegyzést végeztem.

**B. I.:** *Hogyan vizsgáztatott Udvarnoki bácsi?*

K. I.: Nem vizsgáztatott sem ő, sem a többi tanár. Beszámoló sem volt, legföljebb annyira, hogy visszakérdeztek a tanárok, mennyit jegyeztünk meg az előző órán előadott anyagból. A legszigorúbb tanár Kristóf Domokos (1886-1939) testvér volt, aki görögöt és egyháztörténelmet tanított. Nagyon kedves és tiszteletreméltó ember volt, de nagyon szigorú is tudott lenni. A készületlen, vagy könnyelmű diákot igen csak leteremtette: „Vagy tanuljon, vagy menjen haza!” – mondta. De a legszigorúbb óra után is, mint ha kicserélték volna; megkérdezte, mi újság, hogy vannak a testvérek? Mintha mi sem történt volna. Rendkívüli jellem volt. Kemény testvér pedig csupaszív ember, aki a hallgatók szeretetét az első pillanattól kezdve megnyerte.

**B.I.:** *Abban az időben is szokás volt, hogy nyári szünidőben, vagy nagyobb ünnepeken legációba mentek a hallgatók?*

K. I.: Igen, én is több helyen voltam. Pl. Miklós Menyhért testvér munkaföldjén, a Dél-Dunántúlon lévő szőkepusztai körzetben töltöttem egy legációs időt. Már nem emlékszem, hogy hol, merre jártam, de a nyári időben leginkább haza mentem, mert mind a szülői ház-

nál, mind a gyülekezetben igényelték szolgálatomat. Szülőföldem misszióját különösen a szívemen viseltem. Hét közben a szokásos nyári paraszti munkát végeztem ilyenkor, de esténként és vasárnap a körzet misszió állomásait jártam és szolgáltam. Szokásban volt, hogy a szemináriumot, illetve a hallgatókat személyileg természetbeni adományokkal támogassák a gyülekezetek, engem azonban szüleimen kívül ilyen adományban senki sem részesített. Ami a ruházatomat illeti, ezen a téren sem voltam elkényeztetve. Ha nem volt más, hát foltozott ruhában jártam. Sohasem felejték el egy epizódot ebből az időből. Egyik este hivatott Udvarnoki bácsi – ha jól emlékszem, harmadéves hallgató lehettem. Ekkor már a Margit-rakparton volt a szeminárium. „Készüljön a testvér – mondta, – mert temetésre kell menni Miskolcra, és éjfélkor megy a vonata. Fodor István prédikátor testvér veje halt meg, aki MÁV tisztviselő volt és nagy temetés lesz.” Bányai vagy Pannonhalmi testvért hívták, de valami oknál fogva egyikük sem tudott elmenni. Így aztán Udvarnoki testvér rám gondolt, hogy ezt a szolgálatot ellássam. Szabadkoztam, hiszen fel sem készülhettem temetési szolgálatra, hogyan vállalhatnám el? Aztán, még komoly ünneplő ruhám sem volt; egy dohánybarna, kis fehérsíkos öltöny volt az „ünneplő”, meglehetősen használt állapotban. Udvarnoki bácsi mindezzel nem törődött; kezembe nyomta az útiköltséget és utamra bocsátott. Reggel a miskolci pályaudvarra érkezve egy Békehírnőket lobogtató embert kellett keresnem. Ezt Dibásnak hívták, aki szintén Fodor testvér veje volt. Az illető rendkívül meg volt ütközve, amikor kiderült, hogy a meghívott neves prédikátorok helyett csupán egy teológust kellett fogadnia. Meglehetősen lesújtó véleménye volt a szemináristákról. Kurtán-furcsán cipelt magával, s megérkeztünk

Fodor testvér hajlékába. Reggelizés után beállított Dibás: „Idehallgasson, nagy temetés lesz. Itt lesz a Levente-zenekar, a MÁV énekkar; maga így ebben a ruhában nem állhat fel prédikálni!” – „Nagyon sajnálom – mondtam –, de nekem más ruhám nincsen.” – „Na, várjon. Elhozom az elhunyt sógorom egyik ruháját, próbálja fel, aztán majd abban temet.” Elhozta, éppen rám illett. Hozott még egy kemény köcsögkalapot is. Felöltöztem, fölpróbáltam a kalapot, s amikor a tükörbe néztem, azt hittem elájulok! Nem ismertem magamra. Irgalmatlanul néztem ki! Na, mondtam, ez nem én vagyok.

Különben táviratoztak Sátoraljaújhelyre Ungvárinak, hogy ő is jöjjön. Végül eljött a temetés ideje, kimentünk a temetőbe. Valóban nagy közönség gyűlt össze. Érthető volt, hiszen 25 éves korában halt meg az illető tragikus körülmények között. Nagy volt a részvét. Mindenesetre a kalapot nem tettem a fejemre. Húsvéti időben voltunk, s azt az ígét vettem alapul: „Amit én cselekszem, te azt most nem érted, de majd megérted.” (Ján.13:7) Ma sem tudom, mit mondtam erről az ígéről. Csak arra emlékszem, hogy Dibás emelkedett a koporsó mellett. Mikor befejeztem a beszédet, oda-félszkelődött mellém és azt mondta: „Nagyszerű volt!” Én viszont a legszívesebben elmenekültem volna, de visszafelé nem volt meg az útiköltségem. Mikor már kifelé mentünk a temetőből, akkor érkezett meg az elegáns, glaszékesztyűs Ungvári, cilinderrel a fején. „No – mondja Dibás – ez is most jön, fizethetjük ennek is az útiköltséget.” – Végre valahogy hazakerültem. Első utam a Bácsihoz vezetett, s magamból kikelve mondtam: „Bácsi, kérem, engem ne tessék többet városba küldeni prédikálásra!” – Mikor kissé megnyugodva elmondtam az eseményt, Udvarnoki bácsi a hasát fogta, úgy kacagott, majdnem leesett a székről.

## Olvasóink írják

Mindig örömmel és hálaadással veszem kezembe a Jó Pásztor lapot. Különösen csodálva, és kíváncsian olvasom a régebbi idők lelkipásztorairól szóló cikkeket. Kiderül az életsorsukból a drága Szentlélek vezetése, aki bölcsességet adva tanította, vezette életútjukon őket. Fizikai áldozatokat is vállalva küldetésük betöltésére. Így mindig győzött a jó vezetés, mely Istenre hagyatkozva töltötte be küldetésüket. Hála legyen érte a mennyei Atyának! Jó példát hagyva az utókornak is!

(KSné–Miske)

\*\*\*

Sok örömöm van a lap olvasásában. Gerzsényi Sándor testvér karácsonyi vezércikke adott gondolatokat, hogy ma mit is kellene jelentsen a karácsony az emberiségnek

örömmel tölt el, hogy én is megtanultam a napkeleti bölcséktől, hogy érdemes nekivágni a hosszú zarándokútnak (élet nehézségei), mert az út elvezet a „házig”, melybe reményeim szerint én is bemehetek.

(Elné–Érd)

\*\*\*

**Kedves testvérem az ÚR Jézus Krisztusban!**

Hálás szívvel köszönjük a Jó Pásztor lapot, örömmel olvastunk minden cikket, a rejtvényekkel foglalkozás is hasznunkra vált.

Gerzsényi Sándor testvér írásait, beszámolóit mindig nagyon szeretjük. Kovács Imre bácsi prédikációját fiatal koromban hallottam először Békésen, jó volt újra „hallani”, mert olyan élő volt az emlékezés, hogy az ő hangján hallottam...

Hálásak vagyunk Istennek lelkipásztorainkért.

(GENé–Bp.)

## Hogyan rendelkezhet adója 1+1%-áról?

- Az Adó 1+1 % felajánlásáról **az ügyfélkapuval rendelkezők** új online felületen, vagy a 16SZJA **EGYSZA** lapján illetve az erre a célra kialakított **16EGYSZA** jelű nyomtatványon is rendelkezhet, melyet az ÁNYK (általános nyomtatvány kitöltő) program segítségével töltheti ki, küldheti be a NAV-hoz.
- Az adó 1+1 % felajánlásáról a rendelkező nyilatkozatot 2017. **május 22-ig** kell elektronikusan vagy postán megküldenie a NAV-hoz, akár a bevallás részeként, akár külön.
- Ha a munkáltatóját bízta meg bevallási kötelezettségének teljesítésével, a rendelkező nyilatkozatot **lezárt borítékban 2017. május 10-ig a munkáltatójának is átadhatja**
- Rendelkezése csak akkor lesz érvényes, ha adóját befizette és nincs adótartozása.



**1% • 1% • 1% • 1% • 1% • 1% • 1%**

**A JÓ PÁSZTOR Alapítvány • Adószáma: 18696619-1-13**

**A Napsugár Gyermekmentő Alapítvány • Adószáma: 19175955-1-13**



**Mindkét alapítvány jogosult arra, hogy fogadja a befizetett adó 1%-át.**

Szeretettel kérjük olvasóinkat, ha támogatni szeretnék valamelyik alapítvány misszióját adójuk 1%-ával, akkor a rendelkező nyilatkozaton ezt tegyék meg. Itt jegyezzük meg, hogy a Napsugár Gyermekmentő Alapítvány szervezésében épült újjá a szőkepusztai imaház és létesült, ill. bővült a gyermektábor, kialakításra került a parkerdő.

A mellékelt csekk fölhasználható mindkét alapítvány támogatására. (A csekk jobb felső sarkán jelezhetjük az adomány célját!) Ezúton is köszönjük – ahogy azt levélben már megtettük – az adományokat. Kívánjuk, hogy az Úr gazdagon pótolja vissza mindazok szeretetét, akik nemes áldozatot hoznak nemes célokért.

## Rendelkezőnyilatkozat

A fentiekben leírt módon rendelkezhetünk arról, hogy a Napsugár Gyermekmentő Alapítvány vagy a Jó Pásztor Alapítvány munkáját támogassuk adónk 1%-ával. Minden Kedves Olvasónknak köszönjük a támogatást. E nélkül nem tudnánk megjelentetni az újságot, és nem lennénk képesek folytatni a gyermekmissziót.

– a szerk –



# Én nem tudom...

Zene és szöveg: Almási Mihályné

1. Én nem tu - dom mit a - karsz én ve - lem Én nem tu - dom, mi a cé - lod ve -  
 2. Én nem tu - dom Lel - ked mer - re ve - zet, Én nem tu - dom jö - vőm mit rej - te -  
 3. Én nem tu - dom, hogy mi - lyen lesz az út, Én nem tu - dom, csak azt, hogy ho - va

lem; Én nem tu - dom, ho - vá kül - desz A - tyám, Én nem tu -  
 get; Én nem tu - dom, hogy mi - lyen pró - ba vár, Én nem tu -  
 fut. Én nem tu - dom, de nem is kér - de - zem, Tud - ja A -

dom, mit bí - zol még re - ám.  
 dom, de Te tu - dod A - tyám, Csak azt tu - dom, hogy Te na - gyon sze - retsz, Hogy ér - tem  
 tyám, és ez e - lég ne - kem.

állt Gol - go - tán a ke - reszt, Csak azt tu - dom, és e - lég ez ne -

kem, Ve - zess, sze - resz, én drá - ga Mes - te - rem!



# KVÍZKÉRDÉSEK

## ERRŐL-ARRÓL

A feladványt készítette: **Dr. Sajben Klára**

Beküldési határidő: **2017. április 30.**

A helyes válaszok mellé kérjük beküldeni a pontos igehely megjelölést is.

1.) Mit nem tudott Mózes, amikor lejött a kőtáblával a Sínai-hegyről?

- Hogy milyen nehezek a kőtáblák
- Hogy milyen veszélyes ösvényen jött le
- Hogy sugárzik az arcbőre
- Hogy kioldódott a saruszija

2.) Izráel népe száraz lábbal kelt át a Jordánon, amikor bevonultak az ígéret földjére. Ezen kívül kiről olvashatjuk még, hogy kettéválasztotta a Jordán folyót?

- Mózes
- Elizeus
- Illés
- Keresztelő János

3.) Milyen húst evett Izráel népe a pusztai vándorlás során?

- Nem ettek húst, mert romlandó volt
- Fürj
- Bárány
- Kecske

4.) Mi volt Bétel városának régebbi neve?

- Lúz
- Jebúsz
- Askelon
- Erek

5.) Mit ígért Jonatán Dávidnak, mikor Dávid elmenekült Saul elől?

- Közbenjár atyjánál Dávid érdekében
- Nagy hadsereget toboroz Dávid részére
- Ha Saul után átveszi a királyságot, Dávidot főemberré emeli

d. Bármit kíván Dávid, megteszi érte

6.) Mit tanácsolt felesége és barátai Hámánnak, mit tegyen, mielőtt elmegy a lakomára?

- Vegyen fel királyhoz méltó öltözetet
- Vigyen méltó ajándékot a királynénak
- Építsen egy oltárt és áldozzon, hogy a király kitüntethesse
- Csináltasson egy ötven könyök magas fát

8.) Hogyan emelte fel Péter a templom mellett ülő sánta embert, akit meg is gyógyított?

- Jobb kezénél fogva
- Balkezénél fogva
- Karjaiba véve
- Hajánál fogva

9.) Melyik volt a hetedik csapás?

- Sáskák
- Békák
- Jégeső
- Sötétség

10.) Hogyan menekült Sisera a harctérről?

- gyalog, futva
- felpattant az egyik harci kocsi-ra
- lőháton elvágatott
- álsruhába bújt, és elosont



<http://www.teologia.net/>

11.) Hol tárolta Salamon a kerek aranypajzsait?

- Jeruzsálemben az Arany-palotában
- A Libánon-erdő palotában
- Hírásban, a harci kocsik mellett
- Ófirban, a kikötőben levő palotában

12.) Hogyan halt meg Jób?

- Betegén, fekélyekkel borítva
- Három barátja karjai között
- Éhen halt
- Öregén, az étellel betelve

13.) Mit tettek az angyalok a Lót háza előtt dühöngő férfiakkal?

- Sóbálvánnyá változtatták őket
- Leprával verték meg őket
- Megnémítették őket
- Vaksággal verték meg őket

14.) Kivel kötött szövetséget az Úr az özönvíz után?

- Noéval, utódjaival és minden élőlényvel, amely velük volt a bárkában
- Noéval és utódaival
- Csak Noéval
- Noé három fiával

**Az előző feladvány helyes megfejtése:**

- 1 – b** Jeremiás (Jer 1,13);  
**2 – c** Gedeon (Bír 7,13);  
**3 – b** Péter (ApCsel 10,11);  
**4 – d** Sámuel (1Sám 3,10-14);  
**5 – a** Jeremiás (Jer 24,1-10);  
**6 – c** Jákób (1Móz 28,12);  
**7 – b** A fáraó (1Móz 41,2);  
**8 – a** Ezékiel (Ez 3,1-3);  
**9 – d** Zakariás (Zak 5,2);  
**10 – c** A fősütőmester (1Móz 40,16);  
**11 – b** József (1Móz 37,9);  
**12 – b** Nabukodonozor (Dán 2,31);  
**13 – a** Dániel (Dán 7,7)

**Helyes megejtést küldtek be:**

Piros Elemérné (Bp.), Mészáros Lajos (Maglód), Székely Irén (Sarkad), Szutor Józsefné (Bp.), és további 61-en, lásd a keresztretjvény-megfejtők névsorában a csillaggal jelölt neveket.

**Gratulálunk!**



## GYEREKREJTVÉNY

### Kedves Gyerekek!

A mostani rejtvény megfejtése egy személy. Ki volt ő, és miről volt híres?

A helyes megfejtést küldjétek be címünkre:

**Jó Pásztor Szerkesztőség, 1431 Budapest, PF. 171.**

**A feladványt készítette: Dr. Sajben Klára**

**Beküldési határidő: 2017. április 30.**

1.		Jonatán apja volt
2.		Az első emberpár egyike
3.		Izsák felesége
4.		Az egyik ószövetségi könyv (kispróféta)
5.		Fára mászott, hogy láthassa Jézust
6.		A város kőfalai leomlottak, és Józsué így bevette a várost
7.		Uralkodó Jézus születésekor
8.		Róla mondta Jézus, hogy a „jobb részt választotta”
9.		Tartomány, ahol Jézus élt és tanított
10.		... beszéd, Jézus leghíresebb beszéde
11.		Őt kapta be a cethal
12.		Ezt vitték haza nagy rúdra akasztva az izraeli kémek
13.		Jákób legkisebb fia
14.		A neve azt jelenti: „a vízből húztam ki”

### Az előző feladvány helyes megfejtése:

Betlehemi istálló – Itt született meg az Úr Jézus.

### Helyes megfejtést küldtek be:

Tóth Napsugár (Fadd), Vári Tímea (Kiskőrös), Hégyes Titusz (Dunaharaszti), Hégyes Ábel (Dunaharaszti)

**Gratulálunk!**

### Túrmezei Erzsébet:

#### MI AZ ÖVÉ?

*Az Úr Jézusé a tenger  
meg a csillagok fenn az égen.  
Ki tudná őket megszámolni?  
Ott tündökölnék réges-régen.*

*Az Úr Jézusé a föld is:  
hegye, völgye meg minden bokra.  
Kék egéből Ő visel gondot  
minden mezőn a virágokra.*

*Az Úr Jézusé a kincs is:  
arany, ezüst, gyémántok éke.  
Ezért nem kell aggódni annak,  
akinek Ő a menedéke.*

*Az Úr Jézusé itt minden,  
a kis madárkák neki zengnek.  
csak azt mondd meg, királya lett-e  
az Úr Jézus a szívednek?*

*Az Úr Jézusé a felleg:  
arra száll, merre Ő akarja.  
A csillagoknak millióit  
szelíden igazgatja karja.*

*Ha az övé már a szíved,  
akkor kérd Őt este és reggel:  
vezéreljen téged is híven  
a ragyogó csillagsereggel.*

*Milyen öröm lesz tudni mindig,  
ha csillogó szemükbe nézel:  
őket ott fenn és téged itt lenn.  
Ugyanaz vezet biztos kézzel.*





	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	
12						13			SZ				
14					15			16					
17				18				19		20			
21		22	23		24				25		26		
27		28			29			30	31		32		
		33			34	35		36				37	
38	39			40							41		
42			43				44			45			
		46				47		48	49			50	
51	52				53	54		55		56		57	
58		59		60						61	62		
63			64			65				66			
67					68				69				
							70						

állapota 43. Noé egyik fia 45. Bárak apja 47. Aki a jobb részt választotta 49. A második város, melyet Józsué és serege elfoglalt (Kár. ford.) 50. Benjámin törzsének fejedelme (4Móz.-ben) 52. Moábi harcos, Dávid egyik vitéze (Kár. ford.) – ford. 54. Trend – ford. 55. Harci repülő típus 59. Efraimi férfi, akinek az anyja bálványt készítetett, és papot is alkalmazott 60. „Once ... a time” (egyszer volt, hol nem volt angol megfelelője) 62. ... Domini 64. Óra betűi keverve 66. Szakadék Dobogókő és Dömös között 68. Angol nem 69. Félnapi!

**Beküldési határidő: 2017. április 30.**  
**A rejtvényt készítette: Dr. Sajben Klára**

**Az előző rejtvény helyes megfejtése:**  
*Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr. (Ézs 60,2)*

**Helyes megfejtést küldtek be:**

Bató Pál\* (Dunaharaszti), Lomjanszki Jánosné\* (Órbottyán), Lórik Jánosné\* (Bp.), Polányi István\* (Bp.), Kovács Bálint\* (Újkigyós), Pető Albertné\* (Budakeszi), Farkas Gyuláné\* (Csengőd), Mihály Sándor\* (Szada), Tulkán Péterné\* (Kétegyháza), Petrik Ádámné\* (Órbottyán), Tóthné Szűcs Csilla\* (Békés), Czap Elekné\* (Debrecen), Jámbor Ferencné\* (Debrecen), Zóka Benjámin\* (Pécs-Hird), Sáfró János\* (Pécel), Szirbucz Mihályné\* (Kétegyháza), Kustán Jánosné\* (Dunaújváros), Bató Tiborné\* (Ócsa), Rózsa Tiborné\* (Kiskőrös), Dan János\* (Békés), Kisné Ady Éva\* (Békés), Kerekes Béláné\* (Mágocs), Ecsedi Istvánné\* (Érd), Horváth Jánosné\* (Fadd), Barta Gyuláné\* (Mezőkövesd), Vári Györgyné\* (Kiskőrös), Marjai Sándor\* (Miskolc-Szirma), Török Sándor\* (Debrecen), Hodoszó Jánosné\* (Méhkerék), Spangenberg Rudolf\* (Kömlőd), Kovács Sándorné\* (Kiskőrös), Ilyésné Katona Ibolya\* (Pécel), Varga Lajosné\* (Isaszeg), Kiss Antal\* (Gyula), Nyári I. Lászlóné\* (Kaposvár), Kovács Imréné\* (Bp.), Marton András\* (Bp.), Polányi Károlyné\* (Bp.), Döme Károlyné\* (Zirc), Vajda Jánosné\* (Orgovány), Szegedi Gyuláné\* (Kiskőrös), Gyarakai Lászlóné\* (Békés), Grósz Györgyné\* (Kétegyháza), Schmal Henrikné\* (Balatonszemes), Lisztes Tibor\* (Berettyóújfalu), Lomjanszkiné Torgyik Zsuzsanna\* (Kiskőrös), Kovács Sándorné\* (Miske), Kissné Kovács Valéria\* (Hajdúböszörmény), Sándor Mária\* (Bp.), Hégyel Ferenc\* (Dunaharaszti), Némethné Tóth Eszter\* (Kaposvár), Barát Imréné\* (Nyíregyháza), Horváth Béláné\* (Szada), Gaál Miklósné\* (Tard), Lisztes András\* (Albertirsa), Bolemányi Jánosné\* (Kiskőrös), Szlepák Margit\* (Tahí), Vezsenyiné Ács Magdolna\* (Pécel), Pető Gézáné\* (Miskolc), Gulyás Ernőné\* (Bp.), Rácz Irén (Hajdúböszörmény), Csábi Marietta (Nógrádmegyer), Nagy Sándorné\* (Berettyóújfalu), Forrás Ferenc (Bp.), Sáfró Sándorné (Bp.), Papp Béláné (Pécs), Németh Emília (Szombathely)

**Könyvjutalomban részesült:**

Török Sándor (Debrecen), Marjai Sándor (Miskolc-Szirma), Kovács Sándorné (Kiskőrös), Varga Lajosné (Isaszeg), Schmal Henrikné (Balatonszemes)

**Gratulálunk!**

**Jutalmukat postán küldjük el.**

**KERESZTREJTVÉNY**

**A megfejtendő igevers a vízszintes 40, vízszintes 6 és függőleges 12 alatt található.** Megfejtendő az igevers és az igehely.

Az igevers és a rejtvényben szereplő nevek az új fordítás szerint kerültek beírásra, az ettől való eltérést külön jelezzük.

**VÍZSZINTES:** 1. Tó Dél-Szibériában **6. A megfejtendő igevers második része** 12. Város, ahol Júda fiai laktak (Neh 11) 13. Az egyik kisproféta 14. Dávid harminc kiváló vitézének egyike (Kár. ford.) 15. Egy tekericsnyi vászon 16. Zsidó ünnep, melyen a perzsa uralom alatt élő zsidóság megmenekülésére emlékeznek 17. Zöldcitrom 18. Ebben a városban élt Lót 20. Vérének szállítója 21. Gyár közepe! 22. Bánat 24. Itt szállt fel Jónás a Tarsisba menő hajóra 26. Bászán királya, akit az izráéliek legyőztek 27. Egy bizonyos személy 30. Gabonanövény 33. Félédes! 34. A rénium vegyjele 36. Elkána egyik felesége (5. 6. betű csere) 38. Uszító páratlan betűi **40. A megfejtendő igevers első része** 41. Az ő fia volt Józsué 42. Etióp király, aki harcba indult Szanhérib ellen Ezékiás király idejében (Kár. ford.) 44. Kicsinyítőképző 45. Egymást követő betűk az abc-ben 46. Ide való a királynő, aki meglátogatta Salamont – a betűk keverve vannak! 48. Ezen a városon túlra menekültek a midjániták Gedeon serege elől 51. Nátrium vegyjele 53. Az egyik tábor

hely a pusztai vándorlás során (II. Móz. 13.) 56. Római kettő 57. Fél lába! 58. Komám egynemű betűi 60. Ősi szíriai város, másik neve Ras Samra 61. Köröm – angolul 63. Ilyen nemzetiségű volt a kincstárnok, akit Fülöp megkeresztelt 65. Vidám 66. Andalúzai kisváros, ami – nevével ellentétben – nagyon szép 67. Erre a vidékre menekült Pál és Barnabás Ikóniumból 69. A tejjel és mézzel folyó föld – ford. 70. Arám szó, a pénz, javak, gazdagság megtestesítője

**FÜGGŐLEGES:** 1. A korinthusiakhoz írt második levélben a Sátánt jelentő szó 2. Jézus egyik őse (Kár. ford.) – Mt 1-ben 3. Amrám felesége 4. A-val az elején: robbanóeszköz 5. Pára egynemű betűi 6. Ló és kocsii együttese – ford. 7. Tova 8. T-vel az elején: seb leragasztására szolgáló dolog – ford. 9. Az alku vége! 10. Írország ír neve 11. Egyiptom fővárosa (az első mgh-n ékezetfölsőleggel) **12. A megfejtendő igevers harmadik része** 13. A hetven vén egyike, akik Mózeszt segítették, és egyike azoknak, akikre Józsué féltékeny lett 15. A konvoj egyik fele! 19. Ide való volt Mikeás proféta 23. „Én vagyok az ..., az igazság és az élet” 25. Összevissza néz! 28. Jákob híres álmának tárgya 29. Hagyaték 31. Noé betűi keverve 32. Adám királya Ábrahám idejében 35. Völgy, ahol Dávid és Góliát harcolt – ékezetek nélkül 36. Picike páratlan betűi 37. Nem érdekli – ford. 39. Kettőzve: kedvelt édesség 40. A lepke egyik